110529 Bönsöndagen Konfirmationshögmässa
Evelina Johansson

När ni ber ska ni inte göra som hycklarna, säger Jesus. De älskar att stå och be i synagogorna …
Det är kanske lika bra att vi packar ihop och går hem, innan Jesus märker att vi står och ber i kyrkan …

Naturligtvis är Jesu ord inte ett förbud mot att be i kyrkor, gathörn eller när folk ser på. Jesus själv och hans lärjungar bad i både templet och synagogan, på berg och stränder, inte sällan inför stora folkmassor. Det luriga ligger i varför man ber.

I Jesu omgivning, i dåtidens judiska samhälle, fanns det stora sociala vinster att göra på synlig fromhet. De religiösa ledarna var högt uppsatta i samhället. När Jesus kallar dem hycklare, anklagar han dem för att be just därför, för att bli beundrade av människor. Utan verkligt intresse för Gud och för bönens innehåll, utan mest för hur bönen ska ta sig ut i omgivningens ögon.

I dagens Sverige finns det inte fullt så många poäng att plocka på att stanna i gathörnen och recitera psaltarpsalmer.
Snarare precis tvärtom. De flesta av oss här vistas dagligen i en miljö där man inte får några poäng alls på att be. Lite lagom kristen kan man få vara. Men det ska vara lagom. Att vara en bedjande kristen. En kristen som knäpper händerna, som korstecknar sig, som ber högt, som ber i kyrkan på söndagarna – det är bara för mycket.

Idag är det därför snarare ett vittnesbörd att be så att det syns, att be i kyrkan, i skolan, vid bordet på McDonalds. Ett tecken för omgivningen att det fortfarande finns bedjande kristna, ett tecken på att Jesus lever eftersom det finns människor som ids prata med honom. Och det är till att vara sådana tecken som vi sänds ut i konfirmationen.

Vidare säger Jesus: *”Och När ni ber skall ni inte rabbla tomma ord som hedningarna; de tror att de skall bli bönhörda för de många ordens skull.”*

Åter kan vi känna oss träffade, för vår gudstjänst innehåller onekligen bön med många ord.
Men återigen är det inte orden i sig som döms ut, utan hur de används: Det är de tomma orden som kritiseras – människans föreställning att Gud just för ordens skull ska bönhöra oss, oavsett vad vi lägger in i dem.

Vi kan inte tvinga Gud att göra oss till viljes genom en massa ord. Gud är ingen röststyrd maskin. Bönen är hjärtats samtal med Gud. Är bara hjärtat med, kan man be i timtal om man vill. Jesus bad hela natten ibland.

Det Jesus ger här är alltså inte en bönens tvångströja, utan en befrielse. Vi behöver inte vika oss dubbla för att hitta ord. Korta kärnfulla lägesbeskrivningar funkar. Den första bönen som riktas till Jesus i Nya testamentet är ”De har inget vin.” Kort och gott. Det är jungfru Maria som säger det. På den bönen värdigades Jesus förvandla 600 liter vatten till vin – 600 liter bönhörelse.

Därutöver har Gud försett oss med helfabrikats-bön. Vi har Psaltaren – Jesu egen bönbok, i Bibeln. I konfirmandgruppen har vi provat lite smått att be med psaltarpsalm. Att be med bibelordet är ett sätt att låta Gud göra jobbet; själv kan man vila i bönen och behöver inte i varje stund fundera på vad man ska säga.
Och vi har Vår fader, bönernas bön, den som Jesus gav lärjungarna när de sade: Herre, lär oss att be. Den är Jesu direkta rekommendation – ett idiotsäkert bönekoncept.

Vi har nu talat om hur vi ska be – med tanke på Gud, inte på vad andra ska tycka. – med hjärtat och viljan så att vi menar orden vi säger eller tänker.

Men bönens att är ändå avgörande, att bönen blir av.

Alla vet att man måste hålla kontakten med en vän som bor en bit ifrån för att inte glida ifrån varandra. På samma sätt måste vi föra hjärtats samtal med Jesus för att inte tappa bort honom.

Ni kära konfirmander har under det gångna året har haft folk som sagt åt er att be, i gudstjänsten vid vissa bestämda tillfällen, i andakter och övningar.

Ni har fått en del hjälp att bygga vana vid bön och gudstjänst. Nu är det upp till er själva om ni vill bygga vidare på den vanan. För det är en vana att be och att fira gudstjänst, och som allting annat, blir det lättare ju mer man övar sig. Jag vill nu ge er tre uppmaningar på temat:

- *Be ofta, be varje dag. Vår Fader tar 30 sekunder, läste jag i en bok (egentligen 34 i långsamt gudstjänsttempo; jag klockade den igår). Att be Vår Fader morgon och kväll tar en minut om dagen. Och det blir lättare hela tiden.*
- *Be med självförtroende. Ni kan be. Ni har redskapen. Be kort och enkelt som Maria med vinet, eller långt och inspirerat. Eller låt Gud ge dig orden, genom bönerna i Bibeln.*
- *Be tillsammans med andra – i gudstjänsten. Jesus har i dopet lovat att vara med er alla dagar till tidens slut. Men till den bedjande gemenskapen, har han knutit ett särskilt löfte. ”Där två eller tre är samlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem.” Gör er inte mer ensamma än ni måste vara. Ni tillhör en världsvid kristen gemenskap. Ni tillhör en levande församling här i Olaus Petri eller någon annanstans. Det är det säkraste sättet att få bönen att bli av, att knyta upp den på andra. Det faktum att det finns andra i gudstjänsten på söndagen som saknar mig om jag inte kommer, kan betyda skillnaden mellan att stiga upp eller ligga kvar på söndagsmorgonen. Det är en god social kontroll. Och det är något helt annat än det socialt betingade bönehyckleriet som Jesus talar om i texten.*

Och glöm framför allt inte den yttersta böne-service som utlovas i episteltexten: Anden vädjar för de heliga såsom Gud vill. Den helige Ande ber med oss, fyller, i förklarar vår bön inför Fadern, så att det garanterat går fram vad som menades.

I konfirmationen idag, får ni en extra tilldelning helig Ande, för att styrkas i livet och uppdraget som kristna, uppdraget att tro, att vittna, att kämpa och att be.

Därför kan ni tryggt göra som det står i Efesierbrevet och som Alexander läste igår:
Gör det under åkallan och bön, och be i er ande varje stund.
Amen.